آلودگی هوا در تهران ادامه دارد

برخورداری از هوای پاک حق قانونی شهروندان

آلودگی هوا چند روزی است که باعث تعطیلی مدارس و دورکاری ادارات شده است. هوا به قدری آلوده است که آسمان تهران از دیدرس خارج شده و نفس‌های شهر به شماره افتاده است. این در حالی است که محمد صادق معتمدیان استاندار تهران با اشاره به مصوبات کارگروه اضطرار آلودگی هوا از مجازی شدن مدارس در تمام مقاطع تحصیلی و دانشگاه‌ها و دورکاری ادارات استان با نظر مدیران، به استثنای ملارد، شهریار، شهرقدس، رباط کریم فیروزکوه، دماوند و پردیس طی شنبه ۸ آذرماه خبر داد.

شروین تبریزی سخنگوی اورژانس تهران از افزایش ۱۵ درصدی مراجعات ناشی از مشکلات تنفسی و افزایش ۳ درصدی مشکلات ناشی از مشکلات قلبی خبر داده است. در چنین شرایطی شورای شهر تهران هم اعلام کرده که وزارتخانه‌ها سهم خود برای اجرای قانون هوای پاک را به این موضوع اختصاص نداده‌اند.

این بلای خودخواسته البته تنها بر سر پایتخت نازل نشده و سایر شهرها و کلان شهرهای کشور را هم به زانو درآورده است. چنانکه شهرهای تبریز، کرج، تهران، اهواز، قزوین و ارومیه، اصفهان، همدان، مشهد، کرمانشاه، بجنورد، اراک و زنجان، اردبیل، ایلام، بوشهر، شیراز، قم، کرمان، خرم‌آباد، سنندج و بوشهر هم با این پدیده شوم دست به گریبان هستند.

این شرایط در دولت‌های مختلف تکرار شده و چاره‌ای هم برای آن اندیشیده نشده است. قانون ۳۴ ماده‌ای هوای پاک از سال ۱۳۹۶ که از تصویب آن ۸ سال گذشته است، نتوانسته شهروندان را از هوای آلوده نجات دهد، هیچ نهادی هم پیگیر چرایی این موضوع نیست.

با توجه به پیش‌بینی‌پذیر بودن شرایط فعلی آلودگی هوا در کشور این سوال مهم ایجاد می‌شود که در خصوص برخورداری از هوای پاک، شهروندان از چه حقوقی برخوردارند؟

بهنام رستگاری، عضو هیأت علمی دانشگاه شیراز و استاد حقوق بین‌الملل محیط زیست در گفت‌وگو با ایلنا به اصل ۵۰ قانون اساسی اشاره کرده و می‌گوید: «در رأس قوانین داخلی کشور، اصل پنجاهم قانون اساسی قرار دارد در این اصل عبارت «حق برخورداری از هوای پاک» آورده نشده بلکه از واژه کلی‌تر «حفاظت از محیط زیست» استفاده شده است. در این اصل حفاظت از محیط زیست را به عنوان یک وظیفه عمومی، تلقی و تأکید شده که محیط زیست متعلق به نسل امروز و نسل‌های بعد است. به همین دلیل هم این اصل هرگونه فعالیت که منجر به تخریب غیرقابل جبران محیط زیست شود منع کرده است.

او از «قانون هوای پاک» مصوب ۱۳۹۶ به عنوان آخرین اراده قانون‌گذار برای احترام به حقوق شهروندان برای برخورداری از هوای پاک و زیست سالم یاد می‌کند: «این قانون به شکلی خاص و ویژه به این حق پرداخته و به صورت تقریبا جامع و دقیق آلودگی هوا را تعریف کرده است. در کنار این قانون، «منشور حقوق شهروندی» که دستورالعملی مصوب شده توسط ریاست جمهوری وقت «روحانی» در سال ۱۳۹۵ بوده است نیز بر حق بهره‌مندی شهروندان از «محیط زیست سالم» تاکید شده است.»

به گفته این حقوقدان در بستر داخلی، با تورم قانون در حوزه محیط زیست مواجهیم. در خصوص هوای پاک هم تعداد بسیار زیادی آیین‌نامه داریم که مطالعه همه آن‌ها می‌تواند ماه‌ها طول بکشد، موضوعی که از نظر او مشکل‌آفرین است: ما با تعداد بالایی آیین‌نامه و قانون و حجم زیادی از متولیان درگیر مساله مواجه هستیم که ایجاد هماهنگی بین آن‌ها برای ممانعت از عملکرد جزیره‌ای آن‌ها بسیار سخت است.

قانون هوای پاک دستگاه‌های دولتی و غیردولتی را ملزم می‌کند که از خودروهای گازسوز و موتورسیکلت‌های برقی استفاده کنند. اما دستگاه‌ها بودجه لازم برای اجرای این قانون را ندارند

قوانین بین‌المللی در حوزه هوای پاک

این استاد حقوق بین‌الملل محیط زیست تاکید می‌کند که حق برخورداری از هوای پاک ذیل حتی بر برخورداری از محیط زیست سالم قرار می‌گیرد. موضوعی که جنبه بین‌المللی هم دارد، یعنی در اسناد حقوق بشری بین‌المللی حق برخورداری از محیط زیست سالم و توسعه پایدار به صورت توأمان مقرر شده است. از اعلامیه جهانی حقوق بشر تا نسل سوم حقوق بشر که محیط زیست را در واقع ذیل یک حق جمعی پذیرفته است، این حق مورد تاکید قرار گرفته است.

او به دو اعلامیه بسیار مهم در خصوص حق برخورداری از هوای پاک هم اشاره می‌کند یعنی اعلامیه‌های مهم «استکهلم» و «ریو» که می‌توانند به عنوان بستر اسناد بین‌المللی حق برخورداری از هوای پاک مورد نظر قرار گیرند: این دو بیانیه در گروه حقوق نرم و غیرالزام‌آور هستند، اما همه ملت‌ها و کشورهای جهان موظف به مدنظر قرار دادن اصول آنها هستند.

آلودگی هوا با قانون‌گذاری حل نمی‌شود

با وجود این همه قانون در حوزه محیط زیست سالم و هوای پاک و حتی تأکید قانون اساسی بر این مهم اما سال‌هاست که کشور ما با بحران آلودگی هوا به ویژه در فصل سرد مواجه است، آیا در این زمینه می‌توان قصور یا تقصیری را متوجه دولت‌های مختلف دانست؟

رستگاری در پاسخ به این سوال توضیح می‌دهد که مسئله رفع آلودگی هوا فقط با نظام قانونی و تضمین در این زمینه حل نمی‌شود: «این موضوع مجموعه‌ای است از عوامل اجرایی، بودجه‌ای، اجتماعی و فرهنگی و در کنار آن مدیریت بهینه. یعنی قانون به تنهایی نمی‌تواند کاری کند. به عنوان یک حقوقدان معتقدم که قانون هوای پاک مصوب ۱۳۹۶ قانون کامل و کم‌عیبی است. این شرایط آلودگی هوا با وجود تصویب چنین قانونی نشان می‌دهد که داشتن قانون مناسب دلیل بر رفع معضل نیست. آنطور که این استاد حقوق بین‌الملل محیط زیست می‌گوید براساس گزارش پژوهش‌های مجلس ۱۰ نهاد مسئول رفع آلودگی هوا هستند.

موضوعی که ایجاد سردرگمی می‌کند: «منظور من این نیست که با کاهش نهادها می‌توانیم آلودگی هوا را رفع کنیم زیرا ذاتاً تعدادی از دستگاه‌ها درگیر این مساله می‌شوند. بلکه به نظر من تجمیع همه موارد دخیل در راستای پیشگیری از این بحران در کنار استمرار یک نگاه پیشگیرانه اجرایی، بودجه‌ای، تضمینی، فرهنگی می‌تواند از آلودگی هوا پیشگیری کند.» به گفته او ما در تابستان که با آلودگی هوا مواجه نیستیم یا کمتر با این موضوع دست به گریبانیم و مازوت‌سوزی هم نداریم معضل آلودگی هوا را فراموش می‌کنیم اما در فصول سرد دوباره این مشکل پررنگ می‌شود: «بنابراین نه با تغییر دولت‌ها و نه با تقنین قوانین مشکل حل نمی‌شود. بلکه چاره کار پیشگیری از رفتارهای جزیره‌ای در این حوزه، چند سال تزریق بودجه مکفی و گاهاً کلان و عدم نگاه موقت به این پدیده، می‌تواند از آلودگی هوا پیشگیری کند.»

اجرای ضعیف قانون هوای پاک

این استاد دانشگاه تاکید می‌کند که قانون هوای پاک دارای ۳۴ ماده و ۲۲ تبصره است، اما در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، از مجموع این ۵۶ ماده و تبصره، اجرای ۲۲ مورد «ضعیف» اجرای ۱۷ ماده را «متوسط» و اجرای ۱۷ ماده را «خوب» ارزیابی کرده است. اجرای ضعیف این مواد مربوط به زمانی است که در اجرا با مشکلات متعدد مواجه می‌شویم که بسیاری از آن‌ها بستر فرهنگی دارد و بسیاری از آن‌ها مربوط به معضل بودجه است. او اضافه می‌کند: به عنوان مثال قانون هوای پاک دستگاه‌های دولتی و غیردولتی را ملزم می‌کند که از خودروهای گازسوز و موتورسیکلت‌های برقی استفاده کنند. اما دستگاه‌ها بودجه لازم برای اجرای این قانون را ندارند، بنابراین موضوع بودجه ماجرا را به شدت پیچیده می‌کند.

به باور این حقوقدان در کشور ما نهادهای متعدد تصمیم‌گیر در راستای تقنین وجود دارند اما تعیین یک واحد به عنوان مسئول نهایی پاسخگویی در کنار پیگیری مستمر نهاد قضا به عنوان خواست عموم، می‌تواند به ایجاد مسئول و ضمانت اجرایی قضایی کافی منجر شده و راهگشا باشد: «اینکه ما این موضوع را تا فصول سرد کنار می‌گذاریم و تا وضعیت آلودگی به حدی نرسد که اعتراض اقشار مختلف جامعه را در پی داشته باشد به دنبال رفع مشکل نمی‌رویم راهکار نیست. همیشه این آلاینده‌ها هستند؛ در برخی از فصول نامرئی و در برخی از فصول مرئی می‌شوند. خب در آن مدت انسان همچنان دارد به حیات اجتماعیش ادامه می‌دهد.»

به گفته او، استمرار در رسیدگی به ترک فعل‌ها و تعیین مجازات از سوی نهاد قضا – که البته کارهایی هم صورت گرفته است ولی کافی نیست – می‌تواند در کنار فرهنگ‌سازی و مشارکت عمومی راهگشا باشد: «وضعیت وخیم است. جالب است که حتی قانون هوای پاک، صدا و سیما را هم ملزم به آگاهی‌رسانی کرده است اما آمدن یک صفحه صامت در بین تبلیغ‌های تلویزیونی و قبل از شروع یک برنامه درخصوص آلودگی هوا کافی نیست. اینکه آموزش و پرورش را در این موضوع دخیل نمی‌دانند هم معضل دیگری است.»

رستگاری ادامه می‌دهد: «با این حال به نظر من استمرار در نظارت بسیار موثر است. به عنوان مثال «سازمان بازرسی کل کشور» بسیاری از دستگاه‌ها را در این حوزه متخلف شناخته است. به گمان من پیگیری‌ها در این خصوص کم بوده که وضعیت آلودگی هوا چنین شده است.» این حقوقدان توضیح می‌دهد که قانون هوای پاک آنقدر دغدغه داشته که برای بسیاری از موارد، تعیین مجازات کرده است: «نیروی انتظامی در حوزه خودروها، شهرداری، وزارت نفت و وزارت صنعت را در حوزه هوای پاک مسئول دانسته و سازمان محیط زیست را هم به عنوان متولی اصلی مورد تاکید قرار داده است.»

پایداری آلودگی تا هفته آینده

به گزارش آرمان ملی، اطلاعات هواشناسی تهران نشان می‌دهد که تا اواسط هفته آینده با تداوم پایداری و سکون نسبی جو و عدم وزش باد قابل ملاحظه در استان تهران به ویژه مناطق پرتردد شهری، انباشت آلاینده‌ها، کاهش کیفیت هوا و افزایش غلظت آلاینده‌های جوی و کاهش دید مورد انتظار است. این وضعیت روزهای پایتخت‌نشینان را با آسمانی خاکستری نمایان خواهد کرد.

این وضعیت در حالی رخ می‌دهد که حتی در فصل تابستان نیز آلودگی هوا آسمان تهران را از آبی بودن خارج کرده بود. این روزها پایتخت دیگر نه تنها هوایی پاک برای تنفس طبیعی شهروندان ندارد بلکه به روزهای سخت و هوای بسیار ناسالم نزدیک می‌شود دیگر وضعیت زرد و نارنجی نصیب تهرانی‌ها نمی‌شود، بلکه هوای قرمز و در مرز بنفش برای مردم پایتخت قابل پیش‌بینی است.

۱۲ روز وضعیت قرمز

براساس داده‌های آماری شرکت کنترل کیفیت هوای تهران روزهای ناسالم برای همه گروه‌های سنی و با وضعیت قرمز نیز در سال جاری به ۱۲ روز رسید که حدود ۴.۷۸ درصد کل روزهای شهروندان تهرانی را تشکیل می‌دهد، این در شرایطی است که سال ۱۴۰۳ شرایط قرمز و ناسالم بودن هوای تهران فقط ۳ روز بوده است. روزهای ناسالم برای همه گروه‌های سنی در وضعیت قرمز در سال جاری نسبت به سال گذشته روند افزایشی داشته است.

موضوعی که در آمارهای شرکت کنترل کیفیت هوای تهران دارای اهمیت است وجود روزهای بسیار ناسالم یعنی در وضعیت بنفش با ۲ روز بوده اما در سال گذشته چنین وضعیتی را شاهد نبودیم، وضعیت خطرناک و قهوه‌ای کیفیت هوا که بدترین شرایط را برای همه مردم به دنبال دارد در سال جاری مردم تهران ۲ روز این وضعیت را داشتند که در سال گذشته نیز هیچ روزی به وضعیت خطرناک و قهوه‌ای نرسید.

آمارهای موجود نشان می‌دهد که با وجود اینکه در سال‌های اخیر هوای بسیار ناسالم و خطرناک تا حدودی مردم را درگیر وضعیت نامناسب هوا نمی‌کرد اما سال ۱۴۰۴ شرایط طوری دنبال شد که مردم پایتخت حتی چهار روز را در شرایط بسیار ناسالم و خطرناک سپری کردند. روزهایی که گرد و خاک همه شهر را فراگرفته بود و مردم ساعات نسبتا زیادی با این وضعیت هوایی دست و پنجه نرم کردند.

وجود هوای سالم و پاک در تهران یکی از مهمترین موضوعاتی است که خواسته همه مردم است اما در سال جاری روزهای بسیار ناسالم و خطرناک هم نصیب پایتخت‌نشینان شد تا جایی که برخی روزها حتی امکان خروج از منزل برای همه گروه‌های سنی به ویژه کودکان، سالمندان و بیماران قلبی، ریوی و تنفسی وجود نداشت.

پایتخت‌نشینان سال گذشته تنها هفت روز هوای پاک داشتند اما ۲۱۴ روز هوای سالم در حد قابل قبول، ۱۲۷ روز هوای ناسالم برای گروه‌های حساس و ۱۹ روز هم هوای ناسالم برای همه گروه‌های سنی را تجربه کرده بودند.

۷ روز هوای پاک

پایتخت‌نشینان سال گذشته تنها هفت روز هوای پاک داشتند اما ۲۱۴ روز هوای سالم در حد قابل قبول، ۱۲۷ روز هوای ناسالم برای گروه‌های حساس و ۱۹ روز هم هوای ناسالم برای همه گروه‌های سنی را تجربه کرده بودند.

هوای تهران در چندین ایستگاه همانند دانشگاه شهید بهشتی منطقه ۱، شهرداری منطقه ۲، پاسداران منطقه ۳، دانشگاه علم و صنعت و شهرداری منطقه ۴، پونک منطقه ۵، ژئوفیزیک، تربیت مدرس و دانشگاه تهران منطقه ۶، ستاد بحران منطقه ۷، گلبرگ منطقه ۸، میدان فتح منطقه ۹، شهرداری و پارک رازی منطقه ۱۱، میدان امام خمینی منطقه ۱۲، سرخه حصار و پیروزی منطقه ۱۳، پارک شکوفه منطقه ۱۴، شهرداری منطقه ۱۵، پارک سلامت منطقه ۱۷، شادآباد منطقه ۱۸، شهرداری منطقه ۱۹، شهرداری و فرمانداری شهری منطقه ۲۰، شهرداری منطقه ۲۱، شهرداری، شهرک چشمه و وردآورد در منطقه ۲۲ مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. بر اساس مطالعات و تحقیقات، برای هر آلاینده یک حد مجاز تعریف می‌شود، ذرات معلق کمتر از ۲.۵ آلاینده شاخص هوای تهران در روزهای سرد پایتخت است، این آلاینده‌ها دارای قطر ۲.۵ میکرون و یا کمتر هستند که تقریبا یک سی‌ام قطر موی انسان است و به عنوان ذرات ریز (fine) نیز شناخته می‌شوند.

طبق شاخص کیفیت هوا (AQI)، زمانی که عدد شاخص بین صفر تا ۵۰ باشد هوای پاک، بین ۵۱ تا ۱۰۰، کیفیت هوا قابل قبول است اما شاخص بین ۱۰۱ تا ۱۵۰ نشان‌دهنده هوا در شرایط ناسالم برای گروه‌های حساس است و قرار گرفتن عدد شاخص بین ۱۵۰ تا ۲۰۰ ناسالم برای همه گروه‌ها و در وضعیت قرمز، ۲۰۰ تا ۲۵۰ بسیار ناسالم و در وضعیت بنفش و ۲۵۰ تا ۳۰۰ نیز در وضعیت قهوه‌ای و در شرایط خطرناک قرار می‌گیرد.

خبر

سرایت‌پذیری بالای آنفلوآنزای در گردش

رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: ویژگی‌های سویه آنفلوآنزای در گردش این است که قدرت سرایت‌پذیری بالایی دارد و بیشتر گروه‌های سنی پایین‌تر مثل کودکان را با سرعت انتشار بالا درگیر می‌کند که در نتیجه باید مراقبت بیشتری از کودکان انجام داد. دکتر قباد مرادی در گفت‌وگو با ایرنا درباره آخرین وضعیت شیوع ویروس آنفلوآنزا در کشور، افزود: سویه آنفلوآنزایی که در حال حاضر در کشور در گردش است، از نوع A و زیرگونه H۳N۲ است. به گفته وی، معمولا چند نوع آنفلوآنزا سالانه در گردش است. برخی تغییرات ژنتیکی هر ساله در ویروس‌های تنفسی رخ می‌دهد و همین موضوع باعث می‌شود که انسان ایمنی مناسبی نداشته باشد. وی در پاسخ به این سئوال که وزارت بهداشت در چه صورتی پیشنهاد تعطیلی مدارس را به آموزش و پرورش می‌دهد، بیان کرد: تصمیم‌گیرنده درباره تعطیلی مدارس، ستاد بحران استان‌ها است که معمولا بر اساس پیشنهاد وزارت بهداشت، تصمیم می‌گیرند. دکتر مرادی گفت: سه شاخص در این زمینه وجود دارد که بر اساس آن، پیشنهاد تعطیلی مدارس ارائه می‌شود؛ اولین شاخص شامل درصد تست مثبت میان کسانی که علائم عفونت تنفسی دارند و اگر این عدد بیش از ۲۰ تا ۳۰ درصد شود، هشدار دهنده است. به گفته وی، شاخص دوم، افزایش مراجعه به بیمارستان‌هاست، زیرا اگر برخی تجمع‌ها کنترل نشود، امکان ارائه خدمت به بیماران در بیمارستان‌ها با دشواری همراه خواهد بود و شاخص سوم نیز میزان ابتلای دانش‌آموزان به آنفلوآنزا است؛ زیرا وقتی دانش‌آموزان در محیط‌هایی مانند مدارس، به ویروس آنفلوآنزا مبتلا می‌شوند، ویروس را به خانه‌ها می‌برند. دکتر مرادی ادامه داد: هر وقت این سه شاخص، وضعیت نگران‌کننده‌ای داشته باشد، پیشنهاد تعطیلی مدارس به آموزش و پرورش و ستاد بحران استان‌ها مطرح می‌شود. رئیس مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اظهار کرد: اگر موضوعی برای سلامت مردم تهدیدکننده باشد، وزارت بهداشت پافشاری و اصرار می‌کند تا به صورت انفجاری دچار شرایطی نشویم که نظام سلامت نتواند پاسخگوی مردم باشد.

آیین‌نامه اجرایی مدارس در آستانه تصویب

معاون دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش از نهایی شدن نسخه اصلاح شده آیین‌نامه اجرایی مدارس خبر داد و با اشاره به دریافت بازخوردهای استانی گفت: در نسخه جدید، اختیارات مدرسه و شوراهای مدرسه افزایش یافته است. موسی الرضا کفاش در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص تغییرات آیین‌نامه اجرایی مدارس گفت: یکی از مهمترین مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش نسخه مدرسه‌ای سند تحول بنیادین در کانون مدرسه و برنامه عمل مدیران مدارس در مدرسه برای اداره مدرسه است. وی بیان کرد: نسخه اولیه آیین‌نامه اجرایی مربوط به سال ۱۳۷۹ است و در آن آیین‌نامه، بعد از گذشت بیش از ۲۰ سال جمع‌بندی صورت گرفت که با توجه به اقتضائات روز و شرایط حاکم بر نظام تعلیم و تربیت، آیین‌نامه اجرایی بازنگری و اصلاح شود. لذا جلسات بسیاری برگزار و نسخه ۱۴۰۰ آن بعد از اصلاحاتی که صورت گرفت، به مدارس ابلاغ شد. معاون دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش با بیان اینکه به اذعان خود همکاران در حوزه تعلیم و تربیت، نسخه جدید ابلاغی به مدارس در سال ۱۴۰۰، بسیاری از گره‌ها و مشکلاتی که مدارس با آن مواجه بودند را باز و کمتر کرد، ادامه داد: در آیین‌نامه ابلاغی سال ۱۴۰۰، گفته شد این آیین‌نامه سه سال به صورت آزمایشی اجرا شده و در این سه سال بازخوردهای لازم از حوزه‌های مختلف دریافت و سپس اقدام به اصلاحات گرفته و نسخه جدید ابلاغ شود. کفاش با بیان اینکه بازخوردهایی را از استان‌های مختلف دریافت کردیم، گفت: مجدداً کارگروهی در دبیرخانه شورای عالی تشکیل و بیش از ۶۴ جلسه برگزار شد تا در نهایت نسخه اصلاح شده آیین‌نامه اجرایی آماده شده است، ویرایش‌های نهایی در حال انجام است و در جلسه شورای عالی مطرح و به تصویب خواهد رسید. وی با بیان اینکه مبنای تدوین آیین‌نامه اجرایی، سند تحول بنیادین و زیرنظام‌های سند تحول بنیادین بود که در بخش‌های مختلف آیین‌نامه به همه این موضوعات پرداخته شد، افزود: بحث مدیریت، راهبری و مدیریت مدرسه، موضوع برنامه درسی، بحث پژوهش، بهداشت، سلامت، فضا، تجهیزات، امور مالی، منابع انسانی و سایر مواردی که مدیر مدرسه با آن سروکار دارد در آیین‌نامه اجرایی به آن پرداخته شده و احکامی که مدیر مدرسه برای اداره مدرسه به آن نیاز دارد در این آیین‌نامه گنجانده شده است. معاون دبیرکل شورای عالی آموزش و پرورش با بیان اینکه سعی شده سیاست کلی مدرسه محوری و تفویض حداکثر اختیارات شوراهای مدرسه و مدیر مدرسه در آیین‌نامه اجرایی لحاظ شود، ادامه داد: با موانع بسیاری مواجه بودیم چون قوانین بالادستی وجود دارد که سال‌هاست تصویب شده و کسی به دنبال آن نرفته، بنابراین با نگاه به سند تحول بنیادین حکمی را آوردیم تا گره برای مدیر مدرسه باز و مدرسه را روان‌تر اداره کند، در نهایت کار را جلو بردیم که در بحث طرح تقویت نظام آموزش و پرورش به آن توجه شده است.

گزارش

اثرات مخرب مخدر گل در ایران

یک روان‌پزشک و درمان‌گر اعتیاد گفت: بی‌تعارف بارها گفته‌ام مخدر گل در ایران از تمام مواد دیگر مخرب‌تر است، اما به این معنا نیست که بگوییم دیگر مواد مخدر، اثرات مخربی ندارد. دکتر محمدعلی فلاح‌زاده درباره عوارض استفاده از ماده اعتیادآور گل، اظهار کرد: این گیاه شامل دو نوع گونه «ساتیوا» و «ایندیکا» در جهان بوده و اقلیم رشد آن‌ها متفاوت است. گونه گل ساتیوا در مناطق استوایی رشد کرده، میزان THC (تتراهیدروکانابینول) یا همان ماده مخرب آن کمتر و پادزهر آن بیشتر است، اما گونه گلی که در منطقه جغرافیایی ما رشد می‌کند (ساتیوا) دارای THC یا همان اثرات مخرب بیشتر بوده و بی‌نهایت برای مغز مضر و حاوی پادزهر کمتر است.

این روان‌پزشک با تأکید بر اینکه نوع مشکل موجود با ماده اعتیادآور گل با سایر مخدرها متفاوت است، گفت: نوجوانان و جوانان ما تقریباً می‌دانند به طور مثال کوکائین بد است اما نگرش آنها نسبت به ماده گل متفاوت است. وی با بیان اینکه علت اعتیاد افراد به گل با علت اعتیاد آنها به مواد دیگری مانند تریاک متفاوت است، خاطرنشان کرد: همه می‌دانند که تریاک چه اثرات مخربی دارد، اما در مورد گل نوجوانان و جوانان دچار ساده‌انگاری می‌شوند و قیمت آن نیز ارزان است.

این درمان‌گر اعتیاد با بیان اینکه به طور مثال کشور پرتغال در سال‌هایی مصرف گل را آزاد اعلام کرد اما بعداً به دلیل جرم و جنایت ناشی از آن، سیاست آزادسازی گل را اشتباه دانست و مجدداً ممنوع اعلام کرد، گفت: گل موجود در ایران اصلاً معلوم نیست از کجا آمده است، چقدر درصد THC دارد و بعضی از آن‌ها حاوی قارچ و کپک است. فلاح‌زاده بیان کرد: اثرات مخرب میان‌مدت و بلندمدت گل بسیار زیاد است. این روان‌پزشک با اشاره به اثرات مخرب ماده اعتیادآور گل، تصریح کرد: بی‌تعارف بارها گفته‌ام گلی که در ایران مصرف می‌شود از تمام مواد دیگر مخرب‌تر است، اما این امر به این به معنا نیست که سایر موادمخدر را مجاز اعلام کنم و بگویم دیگر موادمخدر اثرات مخربی ندارد. وی با بیان اینکه تمام موادمخدر مضر هستند، ادامه داد: شیشه و کوکائین توهم‌آور است، اما مصرف‌کننده تبدیل به اسکیزوفرنیا (اختلالات پیچیده روانی) نمی‌شود اما گل این کار را می‌کند. این درمان‌گر اعتیاد افزود: شاید وقتی مصرف‌کننده شیشه، اقدام به ترک کند، مغز وی نیز به حالت قبلی بازگردد، اما در مورد گل اینگونه نیست و در خیلی از موارد چشمان مصرف‌کنندگان گل تا طولانی مدت حالت خیرگی و زلزدگی دارد، لحن کلام آن‌ها مشخص نیست و اصلاً معلوم نیست چه می‌گویند.

فلاح‌زاده، قرمزی چشم، گشاد شدن مردمک چشم و خشکی دهان را از علائم مصرف کوتاه‌مدت گل دانست و یادآور شد: نخ کلام از دست مصرف‌کنندگان گل خارج می‌شود، دیگر غنای کلمات در واژگان مورد استفاده نخواهند داشت، مهارت دست آن‌ها از بین می‌رود و به طور مثال اگر خطاط یا نقاش باشند، مهارت خود را از دست می‌دهند. این روان‌پزشک با اشاره به تجربیات درمان در مصرف‌کنندگان این ماده اعتیادآور، گفت: به طور مثال هفته‌های گذشته کاشی‌کار مصرف‌کننده این ماده به من مراجعه کرده و می‌گفت حتی دیگر نمی‌تواند بندهای کاشی را در دستش نگه دارد، تنظیمات را به طور صحیحی انجام دهد و برای این کار از پسرش کمک گرفته بود. وی با بیان اینکه گلی که دست فرزندان ما می‌دهند معلوم نیست با چه مواد دیگری همراه بوده و گه‌گاه با قارچ و کپک‌های مخرب دیگر همراه است، تصریح کرد: در ۱۹۲ کشور دنیا مصرف گل ممنوع است.

این درمان‌گر اعتیاد با بیان اینکه این گل در برخی نقاط کشور به صورت خودرو رشد می‌کند و جلوی آن را نمی‌توان گرفت، بیان کرد: البته در کشور ما نیز این گیاه به صورت مخفیانه کاشته شده و با نسبت غیرقابل مشخصی از THC روانه بازار می‌شود. فلاح‌زاده با بیان اینکه با توجه به مخرب بودن این ماده انتظار می‌رود در آینده، مصرف این ماده در تمام کشورهای دنیا ممنوع اعلام شود، گفت: به طور مثال در آمریکا همه نوع کاری آزاد است اما مصرف گل در ۲۶ ایالت بزرگ آن مانند «واشنگتن»، «کالیفرنیا» و «فلوریدا» مطلقاً ممنوع است و در مابقی ایالت جنوبی مانند «نوادا» که نتوانستند جلوی کارتل‌ها را بگیرند، این ماده البته در کارخانه و تحت نظارت شدید کشت می‌شود. بر اساس روابط عمومی ستاد مبارزه با موادمخدر، این روان‌پزشک که در یک برنامه رادیویی سخن می‌گفت، با بیان اینکه آمریکا با توجه به نوع جغرافیای خود نمی‌تواند جلوی ورود گل را به برخی از ایالت‌ها بگیرد، گفت: انتظار می‌رود در سال‌های آتی مصرف گل در این ایالت‌ها نیز ممنوع اعلام شود.

روی خط آرمان ملی

۸۸۱۰۵۰۰۷

ابهام در جابه‌جایی شهرداران

تحولات اخیر در ساختار مدیریتی شهرداری تهران و جابه‌جایی شماری از شهرداران مناطق، همچنان محل بحث و پرسش در میان ناظران شهری و اعضای شورای شهر است. علیرضا زاکانی، شهردار تهران، طی هفته‌های گذشته تغییرات متعددی را در سطح مدیران ارشد مناطق اعمال کرده، اما درباره معیارها، دلایل و اهداف دقیق این جابه‌جایی‌ها توضیح روشنی ارائه نشده است. این وضعیت موجب واکنش تعدادی از اعضای شورای شهر شده و از جمله، نرجس سلیمانی، عضو شورای شهر تهران، نسبت به شیوه انتصابات اخیر انتقاد کرده و خواستار شفاف‌سازی در این زمینه شده است. سلیمانی تأکید کرده است که در مدیریت شهری، تغییرات باید بر پایه ارزیابی عملکرد، گزارش‌دهی دقیق و شاخص‌های مشخص صورت گیرد تا از بروز ابهام و حاشیه جلوگیری شود. در حالی که شهرداری تهران این تغییرات را بخشی از روند «بازآرایی مدیریتی برای ارتقای عملکرد مناطق» معرفی می‌کند، منتقدان معتقدند که نبود توضیح رسمی و جزئیات روشن می‌تواند اعتماد عمومی را تحت تأثیر قرار دهد. اکنون انتظار می‌رود شهردار تهران با بیان معیارهای مشخص، به این پرسش‌ها پاسخ دهد که هدف از جابه‌جایی‌ها چیست و چه نتایجی را دنبال می‌کند.

علی از تهران